

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

УДК 332.33

<http://doi.org/10.5281/zenodo.3526713>

ЧУМАЧЕНКО О.М.,
КРИВОВ'ЯЗ Є.В.

Особливості використання земельних ресурсів європейських країн

У статті здійснено порівняльний аналіз структури земельного фонду європейських країн. Продедено аналіз сільськогосподарського, лісогосподарського, житлового та інших типів (видів) землекористувань та землеволодінь країн-членів ЄС у порівняння із Україною. Проаналізовано стан і насиченість інфраструктурними об'єктами досліджуваних територій.

З обранням Україною європейського вектора інтеграції значно актуалізувалися дослідження щодо особливостей землекористування в країнах Європейського Союзу. Не менш важливими є дослідження питань щодо ефективності використання земель різного господарського призначення європейськими землекористувачами як основного базису їхньої господарської діяльності. Аналіз стану землекористувань та досвід країн ЄС може служити вектором ефективного й раціонального використання земель та бути орієнтиром для організації ефективної земельної політики із подальшою інтеграцією в європейський економічний простір.

Актуальним питанням вивчення сучасного стану та перспективного використання урбанізованих, природних та сільськогосподарськоосвоєюих територій присвячено праці вітчизняних та зарубіжних вчених – дослідників сфери використання земель, оцінки земельно-ресурсного потенціалу територій, зокрема, Д.С. Добряка, С.Н. Волкова, Ю.Ф. Дехтяренка, Ш.І. Ібатулліна, О.П. Канаша, М.Г. Лихогруда, А.Г. Мартина, Ю.М. Палехи, А.М. Третяка, В.М. Другак, А.Я. Ступеня, А. Сміта, Дж. Кейнсі, В. Кристаллера, Р. Кругмана, Р. Лукаса, та інших.

Водночас недостатньо дослідженями є аспекти інтенсифікації використання земельних ресурсів, як основного просторового базису виробництва. Актуальною є порівняльна характеристика структури землекористувань, що дає можливість оцінити ефективність та перспективи подальшого використання земельно-ресурсного потенціалу.

Постановка завдання полягає у виявленні особливостей та порівняльній оцінці стану земельного фонду, природних ландшафтних систем, а також територій із різним рівнем урbanізації в межах країн Європейського Союзу та України.

Аналізуючи стан землекористувань та провівши порівняльну характеристику було виявлено, що структура землекористувань європейських країн відрізняється суттєвою неоднорідністю у її струк-

турі. Склад сільськогосподарського землекористування України у порівнянні із європейською більша на 44%, що говорить про надмірну площину освоєності. Площі лісовикритих та інших екологістичних угідь країни на 37,9% нижчі ніж середньоєвропейські. Європейський вектор розвитку економіки обраний Україною в своїй структурі має значні площини земель інтенсивного використання та порівняно незначні площини лісів, екологістичних угідь, що негативно відображається на охороні та збереженні земельно-ресурсного потенціалу країни та формує експортно і транзитно-логістично орієнтовану економіку країни.

Ключові слова: територія, землекористування, урбанізація, лісокористування, сільськогосподарські землі, угіддя.

ЧУМАЧЕНКО А.Н.,
КРИВОВ'ЯЗ Е.В.

Особенности использования земельных ресурсов европейских стран

В статье осуществлен сравнительный анализ структуры земельного фонда европейских стран. Проведен анализ сельскохозяйственного, лесохозяйственного, жилищного и других типов (видов) землепользования и землевладения стран-членов ЕС в сравнении с Украиной. Проанализировано состояние и насыщенность инфраструктурными объектами исследуемых территорий. С избранием Украины европейского вектора интеграции значительно актуализировались исследования об особенностях землепользования в странах Европейского Союза. Не менее важны исследования вопросов связанных з эффективностью использования земель различного хозяйственного назначения европейскими землепользователями в качестве основного базиса их хозяйственной деятельности. Анализ землепользования и опыт стран ЕС может служить вектором эффективного и рационального использования земель и быть ориентиром для организации эффективной земельной политики с последующей интеграцией в европейское экономическое пространство.

Актуальным вопросом изучения современного состояния и перспективного использования урбанизированных, природных и сельскохозяйственных территорий посвящены работы отечественных и зарубежных ученых – исследователей сферы использования земель, оценки земельно-ресурсного потенциала территорий, в частности, Д. Добряка, С. Волкова, Ю. Дегтяренко, Ш. Ибатуллина, А. Канаша, М. Лихогруда, А. Мартинса, Ю. Палехи, А. Третьяка, В. Другак, А. Ступени, А. Смита, Дж. Кейнса, В. Кристаллера, П. Кругмана, Р. Лукаса, и др.

В то же время недостаточно исследованными являются аспекты интенсификации использования земельных ресурсов, как основного пространственного базиса производства. Актуальной является сравнительная характеристика структуры землепользования, что дает возможность оценить эффективность и перспективы дальнейшего использования земельно-ресурсного потенциала.

Постановка задачи заключается в выявлении особенностей и сравнительной оценке состояния земельного фонда, природных ландшафтных систем, а также террииторий с разным уровнем урбанизации в странах Евросоюза и Украины. Анализируя состояние землепользования, проводя сравнительную характеристику, было выявлено, что структура землепользования европейских стран отличается существенной неоднородностью в ее структуре. Состав сельскохозяйственного землепользования Украины по сравнению с европейской больше на 44%, что говорит о чрезмерной площине освоенности. Площади лесопокрытых угодий страны на 37,9% ниже, чем среднеевропейские. Европейский вектор развития экономики выбран Украиной в своей структуре, имеет значительные площини земель интенсивного использования и сравнительно незначительные площини лесов, экологостабильных угодий, негативно отражается на охране и сохранности земельно-ресурсного потенциала страны и формирует экспортно и транзитно – логистически ориентированную экономику страны.

Ключевые слова: территория, землепользование, лесопользование, урбанизация, сельскохозяйственные земли, угодья.

Features of land use in European countries

The article presents a comparative analysis of the structure of the land fund of European countries. The analysis of agricultural, forestry, housing and other types (types) of land use and land ownership of European countries in comparison with Ukraine. The condition and saturation of the infrastructural objects of the investigated territories are analyzed. The researches of the specific land use in EU countries significantly increased after Ukraine had elected the European Integration vector. Equally important is the issue of the research of effective land use for different economic purposes by European land users as the main basis of their economic activity. The analysis of the land-use condition and the experience of EU countries can be used as a vector of effective and rational land-use and it can be a guide in organization of effective land policy with further integration into European space.

The works of domestic and foreign scientist were devoted to actual questions of study of the modern condition and prospective use of urbanized, natural and agricultural areas – they are D.S.Dobriak, C.N.Volkova, Y.F.Dehtarenko, Sh.I.Ibatullin, O.P.Kanash, M.G.Lyhoghrud, A.G.Martyn, Y.M.Paleha, A.M.Tretiak, V.M.Drughak, A.Y.Stupen', A.Smith, J.Keynes, V.Kristaller, P.Krugman, R.Lucas and others.

At the same time the prospective of intensified land-use as the main spatial of production basis was not researched enough. Comparative characteristic of land-use structures is still actual, that gives an opportunity to assess the effectiveness оцінити ефективність and prospects for further use of land potential.

Setting targets consists in identification of features and comparative assessment of the land state, natural landscape systems and areas with different levels of urbanization within countries of the European Union and Ukraine .

Summarising the results of the research it leads to the following conclusions:

- by analysing the structure of land-use in EU countries we find a significant heterogeneity in its structure;
- the structure of Ukrainian agricultural land-use in comparison to the European one is 44% bigger, that says about excessive area development;
- the area of forested and other environmentally sustainable lands of the country is 37,9% lower than the European average.

European vector of economic development, chosen by Ukraine, has got large area of intensive land use in its structure and relatively small area of forest, environmental land, that negatively impacts on protection and preservation of land resources of the country. It shapes export-oriented and transit-logistic economy of the country.

Key words: territory, landscape, European Union, urbanization, land use, agricultural land, land.

Постановка проблеми. З обранням Україною європейського вектора інтеграції значно актуалізувалися дослідження щодо особливостей землекористування в країнах Європейського Союзу. Не менш важливими є дослідження питань щодо ефективності використання земель різного господарського призначення європейськими землекористувачами як основного базису їхньої господарської діяльності. Аналіз стану землекористувань та досвід країн ЄС може служити вектором ефективного й раціонального використання земель та бути орієнтиром для організації ефективної земельної політики із

подальшою інтеграцією в європейський економічний простір.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій.

Актуальним питанням вивчення сучасного стану та перспективного використання урбанізованих, природних та сільськогосподарсько-освоєних територій присвячено праці вітчизняних та зарубіжних вчених – дослідників сфери використання земель, оцінки земельно-ресурсного потенціалу територій, зокрема, Д.С. Добряка, С.Н. Волкової, Ю.Ф. Дехтяренка, Ш.І. Ібатулліна, О.П. Канаша, М.Г. Лихогруда, А.Г. Мартини, Ю.М. Палехи,

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

А.М. Третяка, В.М. Другак, А.Я. Ступеня, А. Сміта, Дж. Кейнсі, В. Кристаллера, П. Кругмана, Р. Лукаса, та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Водночас недостатньо дослідженими є аспекти інтенсифікації використання земельних ресурсів, як основного просторового базису виробництва. Актуальною є порівняльна характеристика структури землекористувань, що дає можливість оцінити ефективність та перспективи подальшого використання земельно-ресурсного потенціалу.

Постановка завдання полягає у виявленні особливостей та порівняльній оцінці стану земельного фонду, природних ландшафтних систем, а також територій із різним рівнем урбанізації в межах країн Європейського Союзу та України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Провівши аналіз структури землекористувань країн-членів ЄС виявлено, що ліси та інші лісовокриті території займають 37,1% від загальної площини, майже четверту частину (24,8%) – площини сільськогосподарських угіддя; пасовища більше однієї п'ятої (20,7%); території під чагарниками – 6,6%; водні та водно-болотні угіддя становлять 4,9%; території житлової та громадської забудови, землі транспорту становлять 4,2% (див. рис. 1).

Земельний покрив істотно відрізняється між країнами, в південній та північній Європі, а з іншого – у країнах Західної та Східної Європи. Лісовокриті території переважають у північній частині та є характерними для країн на території із гористим та горбистим рельєфом (див. рис. 2).

Частка лісових масивів у загальній площині досягла 60,0% і вище у Фінляндії, Швеції та Словенії (Альпійська); у Латвії та Естонії понад 50,0%; Австрії (альпійська зона) та Словаччині (Татри) – понад 40,0%. Залісенні території історично відіграють важливу екологічну, економічну та соціально-культурну роль.

Сільськогосподарські землі (у тому числі рілля, багаторічні насадження, пасовища та сіножаті) охоплюють в середньому 24,8% від загальної площини країн ЄС. Землекористування Данії та Угорщині характеризуються найбільшою часткою сільськогосподарських угідь від загальної площини, це близько 50 % площини держави. У більшості держав-членів ЄС відсоток земельних ділянок становить від 17,0% до 35,0% загальної площини земель. Пасовища становлять 11,0–13,0% від загальної площини в Латвії, Словенії та Естонії, тоді як найнижчий відсоток зареєстровано у Фінляндії (6,3%), Ірландії (5,9%) та Швеції (4,2%) [2, 3].

Природні та штучно створенні пасовища переважають у структурі землекористувань Ірландії (63,6%), Великобританії (43,2%) і дещо менші площини, в Нідерландах (38,8%), Люксембурзі (33,3%) та Бельгії (32,1%). У більшості інших країн-членів ЄС, частка пасовищ у загальній площині становила від 19,0% до 30,0%. Проте, у країнах Південної Європи ці показники дещо нижчі, а саме Італії, Португалії, Іспанії, Греції, Кіпрі і Мальті. Це обумовлено низьким рівнем опадів на території цих країн. Найменше територій вкритих суцільним травостоєм у Швеції та Фінляндії, площа територій менше 6,0% від загальнодержавної.

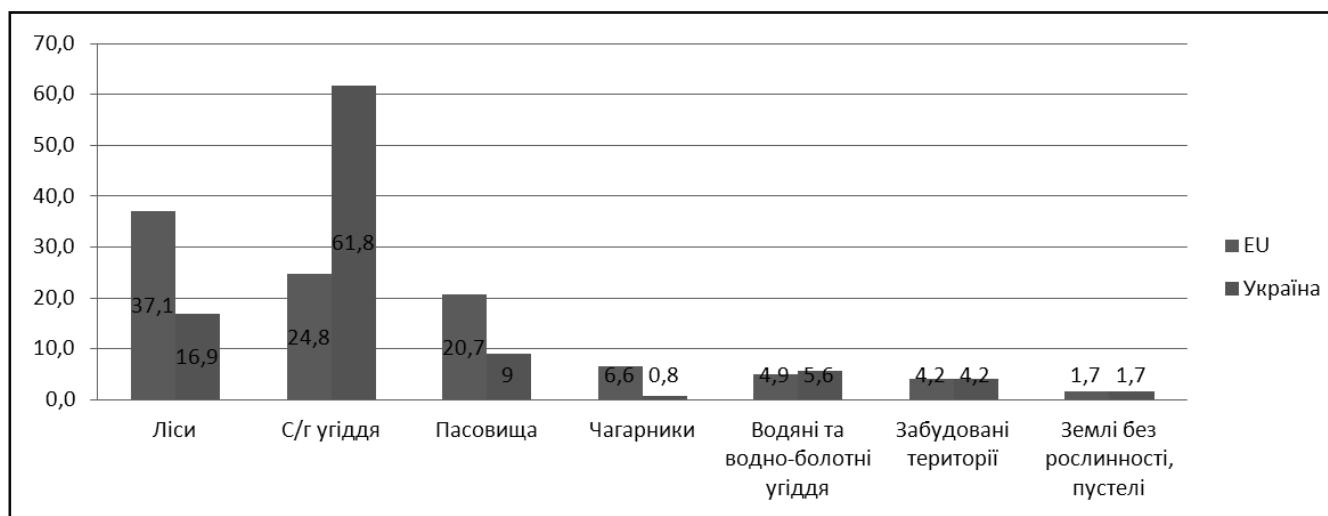

Рисунок 1. Структура земельного фонду ЄС станом на 2019р., % від заг. площи

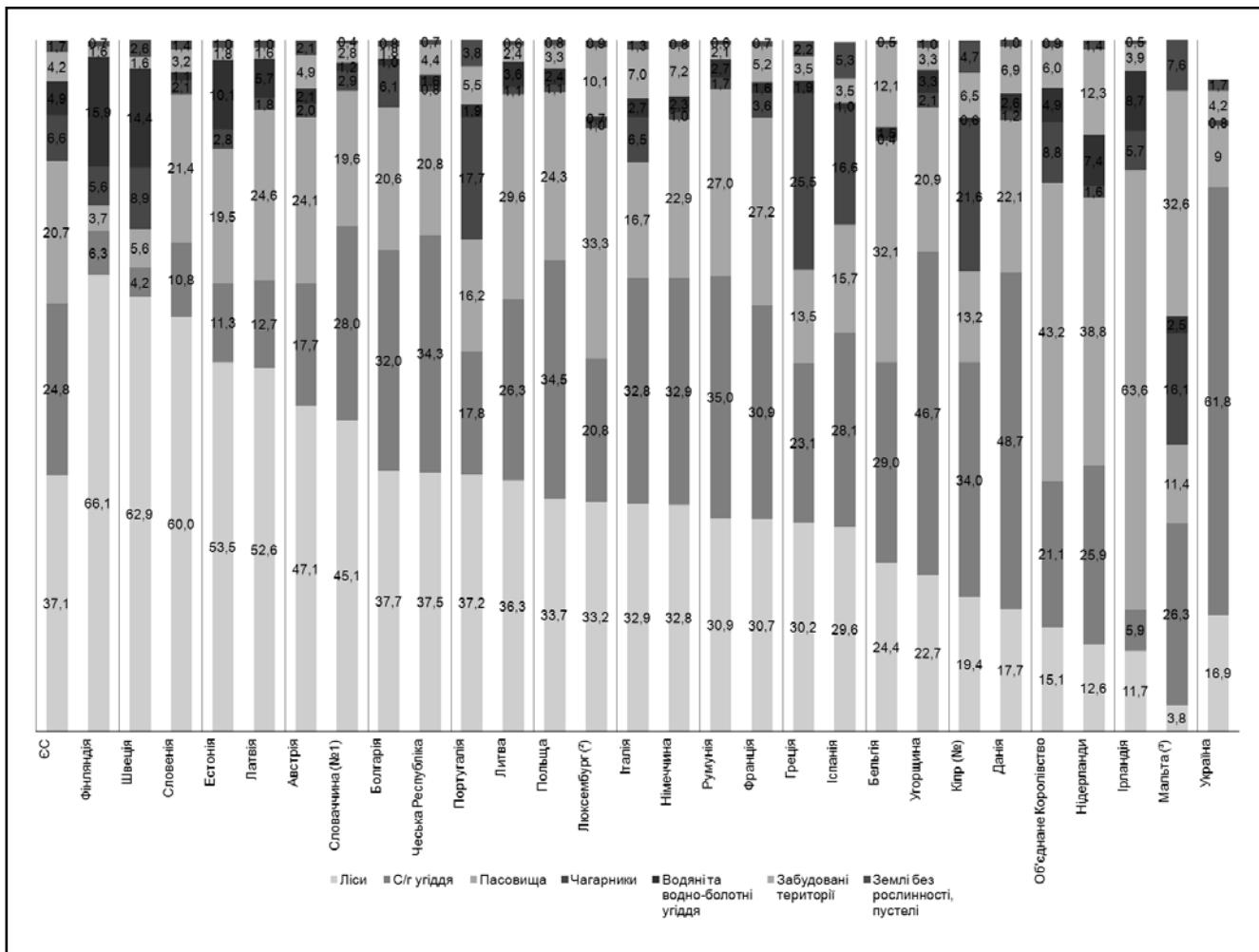

Рисунок 2. Види землекористувань в країнах ЄС станом на 2019р., % від заг. площи
Примітка. Розраховано на частку лісових масивів. Хорватія: недоступна.

Значну частку площ землекористувань складають чагарники. Вони є типовими угіддями по сушливих регіонів Європи, а саме Греції, Кіпру, Португалії, Іспанії та Мальті; також, чагарникові угіддя поширені на півночі Швеції, на торфовищах північної Англії. Відсоток в структурі землекористування становить близько 6,6%.

Станом на 2019 рік 4,8% території ЄС знаходиться під водними об'єктами та водно-болотними угіддями, водно-болотні угіддя, як правило, вони розташовані вздовж озер і в прибережних районах, а також існують у вигляді боліт. Відносний дефіцит водно-болотних угідь та їх значення як місце існування для різних видів тварин (зокрема, птахів) часто призводять до того, що водно-болотні угіддя стають природоохоронними територіями [4].

У структурі землекористувань таких країн як: Фінляндія, Швеція та Естонія найбільше водно-болотних об'єктів (понад 10,0%) від загаль-

ної площи. Скандинавські країни в користуванні мають сотні тисяч внутрішніх озер. Такі країни ЄС як: Ірландія (8,7%), Нідерланди (7,4%) і Латвія (5,7%) – в яких частка водних та болотяних угідь займає більше 5,0%, інші країни мають менш ніж 4,0%, Великобританія – (4,9%).

У структурі землекористувань забудовані та землі під інфраструктурними об'єктами займають 4,1% від загальної площи країн ЄС. Мальта та країни Бенілюксу мають найвищі відсотки забудованих територій: особливо Мальта, що має найбільшу щільність населення серед держав-членів ЄС – де забудовані території становлять 32,6% від загальної площи. У найбільших держав-членів ЄС за кількістю населення – Німеччина, Франція, Італія та Велика Британія частка забудованих територій перевищує середню [5,6].

Близько 1,7% від площи країн ЄС становлять території без рослинного покриву, піддані опустеляванню та процесам деградації. Південна

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

Європа, а саме Мальта, Іспанія, Кіпр, Португалія та Греція оцінюються як перенавантаженні вищезазначеними землями. Наявністю не вкритих рослинністю територій характеризується Швеція та альпійський регіон Австрії.

Особлива роль відводиться сільськогосподарському землекористуванню, що є найпоширенішою формою землекористування в ЄС (43,5% від загальної площині (див. рис. 3). Лісогосподарський тип землекористування охоплює близько 32,4% площин земель ЄС, 5,7% території використовуються як землі для надання послуг, житлових та рекреаційних цілей. Виробничі, транспортні, енергетичні та гірничодобувні підприємства займають 3,4%. Території які віднесені до інших типів землекористувань становлять 15% від загальної площині [1,2].

Сільськогосподарський тип землекористування представлений основними сільськогосподарськими угіддями, відсоток який в деяких країнах є досить високим. Найвищу частку земель сільськогосподарського призначення було зафіковано в Ірландії (71,5%), Данії, Великобританії, Угорщині та Румунії. Вони становлять в структурі землекористування більше 60,0% (див. рис. 4). У структурі землекористувань Фінляндії та Швеції землі залучені до сільськогосподарського виробництва становлять менше 10,0% від загальної площині придатних земель.

В європейських регіонах із переважаючим лісогосподарським типом землекористування історично сформувалися альтернативні землекористування, що включають рекреаційні зони, мисливські угіддя, природоохоронні території тощо. У Фінляндії, Швеції, Словенії, Естонії та Лат-

вії більше 50,0% від загальної площині лісів, частка таких територій в Ірландії, Кіпрі – нижче 10,0%, зокрема, у Нідерландах – 4,7%.

В європейських країнах досить швидкими темпами збільшується площа територій під об'єктами громадського використання, рекреаційними зонами та житловими районами і становить 5,7% території. Близько половини (52,1%) становить житловий сектор, більше третини (34,9%) використовується у рекреаційних цілях, 8,9% – об'єкти комунальної власності, 4,1% займають об'єкти торгівлі. Значна кількість, а це більше 10% від загальної площині, таких земель в структурі землекористувань таких країн як: Мальта, Нідерланди, Бельгія та Данія. Це обумовлено великою часткою об'єктів рекреації [6].

Землі промисловості, в тому числі гірничо-видобувної та транспорту, (включаючи землі енергетики, обробки та зберігання відходів) зайняли 3,4% території країн ЄС. Найбільшу частку становлять землі транспорту, які в середньому становлять приблизно 70,8% від загальної площині, тоді як десьята частина (10,1%) це землі під об'єктами гірничо-видобувної промисловості.

Досить щільна транспортна мережа та великі масиви відведені під складські приміщення, для портів та їх матеріально-технічного постачання, зумовлюють високу питому вагу (блізько 12% площин) в структурі землекористувань Нідерландів.

Відсоток видобутку корисних копалин (що включає видобуток в кар'єрах та видобуток торфу) стабільно високий в Ірландії та Естонії.

Невизначенім є статус (15,0 %) земель країн ЄС, що входять до земель під назвою «інші». Най-

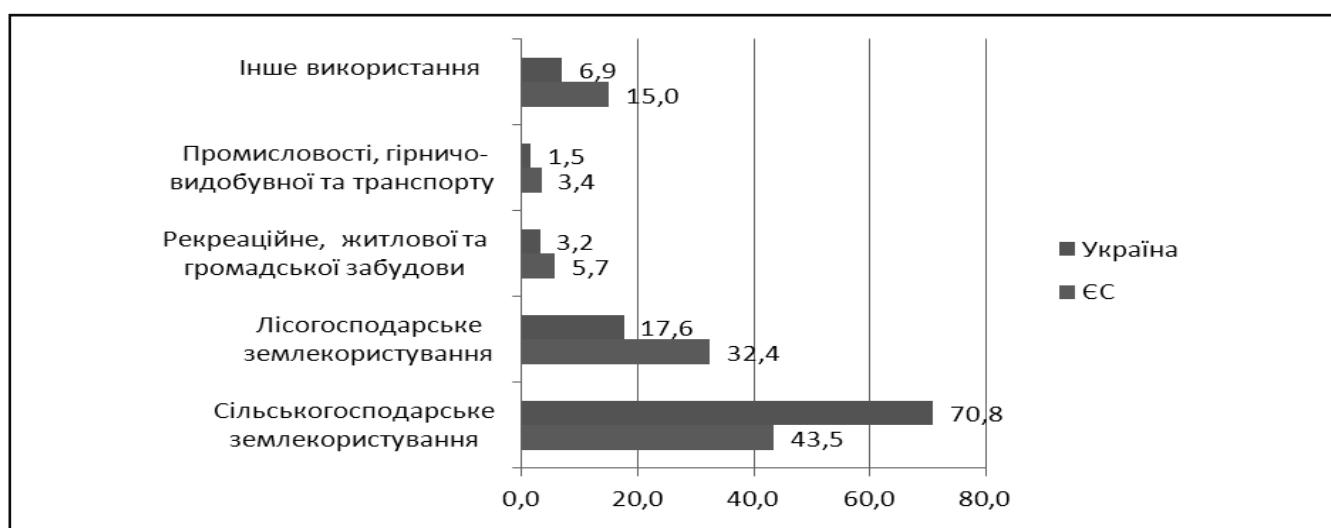

Рисунок 3. Види землекористування ЄС станом на 2019 р., % від заг. площи

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

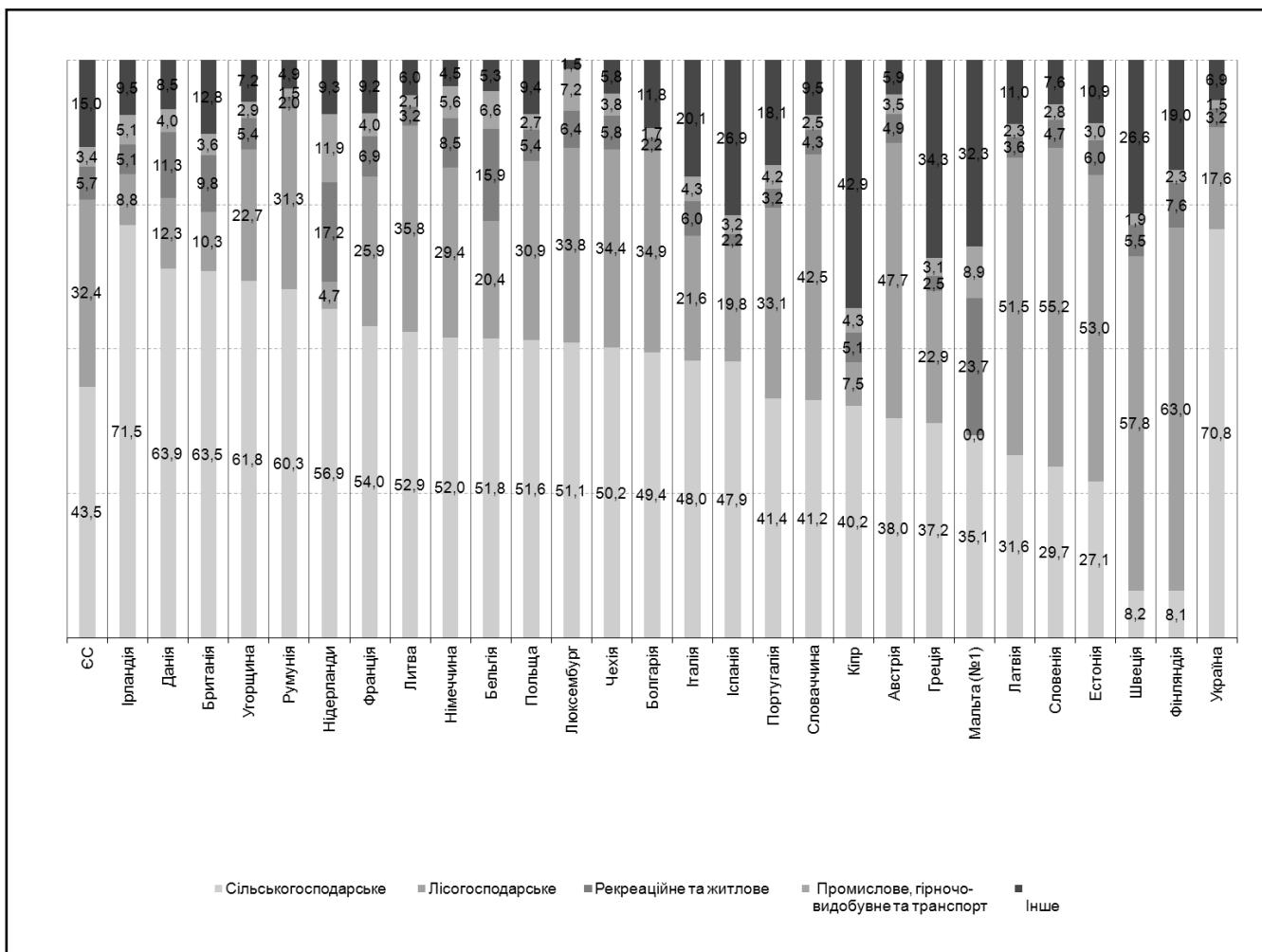

Рисунок 4. Використання земель в країнах ЄС станом на 2019 рік, % від площині країн

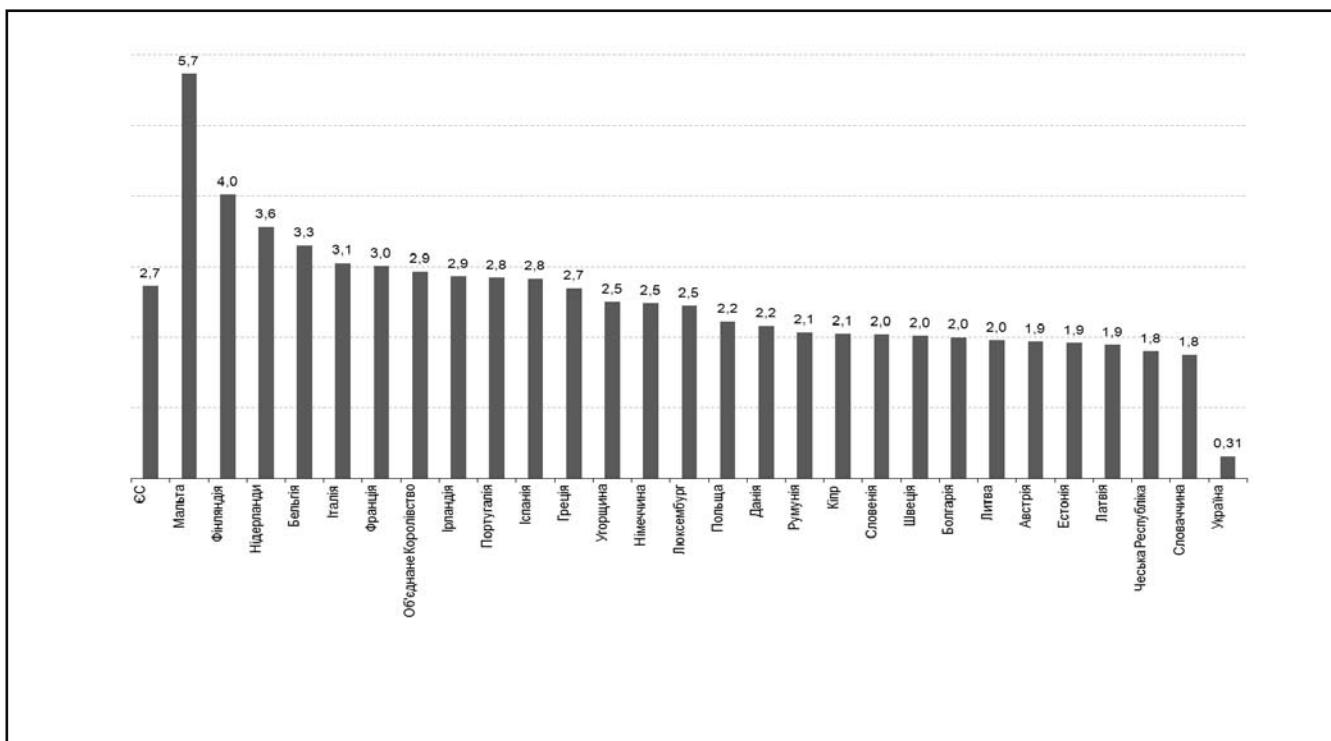

Рисунок 5. Лісосмуги та лінійні лісові об'єкти на 250 м, 2019 р.

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

поширенішим видом економічної діяльності є рибозведення та облаштування мисливських угідь.

В умовах стрімкої зміни кліматичних умов важливими елементами, що формують структуру ландшафтів, є неоднорідність земельного покриву та наявність штучних лісонасаджень (див. рис. 5). Показники по Україні розраховувались авторами із використанням офіційних даних статистики щодо використання земель в Україні [4].

Висновок

Підсумовуючи результати дослідження можна зробити наступні висновки:

- аналізуючи структуру землекористувань європейських країн спостерігається суттєва неоднорідність у її структурі;
- структура сільськогосподарського землекористування України у порівнянні із європейською більша на 44%, що говорить про надмірну площа освоєність;
- площині лісовокритих та інших екологістичких угідь країни на 37,9% нижчі ніж середньоєвропейські.

Європейський вектор розвитку економіки обраний Україною в своїй структурі має значні площині земель інтенсивного використання та порівняно незначні площині лісів, екологістичких угідь, що негативно відображається на охороні та збереженні земельно-ресурсного потенціалу країни та формує експортно і транзитно-логістично орієнтовану економіку країни.

Список використаних джерел

1. Альошкіна Л.П. Зарубіжний досвід розвитку земельних відносин: можливості застосування в Україні / Л.П. Альошкіна // Інноваційна економіка. – 2012. – № 3(29). – С. 291–294.
2. Лист Заступника Голови Держземагенства України А.М. Кадомського щодо державної статистичної звітності про землі під полезахисними лісосмугами. від 11 листопада 2013 р. Держземагенство України.
3. Raggi M. L. The effects of the Common Agricultural Policy on exit strategies and land reallocation / Raggi M., Sardonini L., Viaggi D. // Land Use Policy. – 2013. – Р. 114–125.
4. Agriculture, forestry and fishery statistics. 2015 edition. Statistical books / Eurostat. – Luxembourg: Publications Office of European Union, 2016. – 206 p.
5. Farm structure statistics. Eurostat statistics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farm_structure_statistics.

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farm_structure_statistics.

6. Загальні критерії визначення області ризику ерозії ґрунтів у Європі // www.europa.eu.int.

Referens

1. Aleshkina L.P. Zarubizhnyi dosvid rozviti zemelnykh videniy: mozhlyvosti zastosuvannia v Ukrayini / L.P. Aleshkina // Innovatsiina ekonomika. – 2012. – № 3(29). – S. 291–294.
2. List Zastupnika Holovy Derzhzemahenstva Ukrayiny A.M. Kadomskoho shchodo derzhavnoi statystichnoi zvitnosti pro zemli pid polezakhysnymy lisosmuhamy. vid 11 lystopada 2013 r. Derzhzemahenstvo Ukrayiny.
3. Raggi M. L. The effects of the Common Agricultural Policy on exit strategies and land reallocation / Raggi M., Sardonini L., Viaggi D. // Land Use Policy. – 2013. – P. 114–125.
4. Agriculture, forestry and fishery statistics. 2015 edition. Statistical books / Eurostat. – Luxembourg: Publications Office of European Union, 2016. – 206 p.
5. Farm structure statistics. Eurostat statistics [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farm_structure_statistics.
6. Zahalni kryterii vyznachennia oblasti rzyku erozii gruntiv u Yevropi // www.europa.eu.int.

Дані про авторів

Чумаченко Олександр Миколайович,

доцент кафедри землевпорядного проектування, кандидат економічних наук, Національний університет біоресурсів і природокористування України
e-mail: anchumachenko@ukr.net

Кривов'яз Євгенія Вікторівна,

доцент кафедри геодезії та картографії, кандидат економічних наук, Національний університет біоресурсів і природокористування України
e-mail: zmenichka@ukr.net

Данные об авторах

Чумаченко Александр Николаевич,

доцент кафедры землеустроительного проектирования, кандидат экономических наук, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины
e-mail: anchumachenko@ukr.net

Кривовяз Евгения Викторовна,

доцент кафедры геодезии и картографии, кандидат экономических наук, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины
e-mail: zmenichka@ukr.net

Data about the authors**Alexander Chumachenko,**

PhD in Economics, lecturer, Department of Land-Use planning, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

e-mail: anchumachenko@ukr.net

Evgeniya Krivovyaz,

PhD in Economics, lecturer, Department of Geodesy and Cartography, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

e-mail: zmenichka@ukr.net

УДК 330.59:364

<http://doi.org/10.5281/zenodo.3526716>

ЛЕБЕДА Т.Б.

Індикатори бідності населення для моніторингу соціальних макродисбалансів в Україні

Предмет дослідження – аналіз ризику виникнення макродисбалансів та соціальних загроз в Україні з боку бідності населення.

Метою написання **статті** є авторські дослідження щодо тенденцій у сфері бідності населення в Україні та ризиків виникнення соціальних макродисбалансів – на базі аналізу динаміки розроблених індикаторів бідності.

Методологія проведення роботи – положення економічної теорії і теорії системного аналізу, економіко-математичні і статистичні методи. На основі системного аналізу виявлено показники, що відображають різні аспекти бідності в Україні; за допомогою економіко-математичних методів розроблено індикатори для моніторингу та аналізу динаміки бідності населення.

Результати роботи – розроблено індикатори для моніторингу та аналізу ситуації у сфері бідності в Україні; на базі динаміки індикаторів визначено тенденції розвитку процесів бідності та проаналізовано ризики виникнення соціальних загроз в Україні.

Висновки. Багаторічна проблема бідності в Україні є суттєвим фактором обмеження економічного зростання, обумовлює низьку якість життя населення та спричиняє соціальне напруження у суспільстві. Для здійснення моніторингу й аналізу динаміки процесів бідності розроблено систему індикаторів для оперативного виявлення ризиків виникнення соціальних дисбалансів в Україні. Аналіз динаміки індикаторів останніх років свідчить, що починаючи з 2017 р. відбувається суттєве зменшення рівня абсолютної бідності, що пов’язано, з одного боку, з покращенням економічної ситуації в країні та збільшенням доходів населення, зокрема за рахунок збільшення мінімальної заробітної плати і масштабного субсидування населення, з іншого – можливою недооцінкою фактичного прожиткового мінімуму. Разом з тим існує висока вірогідність зростання частки населення, що є під ризиком бідності – посиленню такої тенденції у майбутньому сприятиме збільшенню розриву між темпами росту інфляції і заробітної плати, зростання цін на енергоносії та житлово-комунальні послуги, провадження політики обмеження кількості й обсягу субсидій.

Ключові слова: бідність населення, соціальні ризики, індикатори, економічна динаміка, економіко-математичні дослідження.

ЛЕБЕДА Т.Б.

Индикаторы бедности населения для мониторинга социальных макродисбалансов в Украине

Предмет исследования – анализ риска возникновения макродисбалансов и социальных угроз в Украине со стороны бедности населения.

Целью написания **статьи** являются авторские исследования тенденций в сфере бедности населения в Украине и рисков возникновения социальных макродисбалансов – на базе анализа динамики разработанных индикаторов бедности.

Методология проведения работы – положения экономической теории и теории системного анализа, экономико-математические и статистические методы. На основе системного анализа выявлены пока-